

Søndag d. 13. oktober 2019. Ansgarkirken kl. 10. 17.s. e. trin.

Luk 14, 1- 11

---

402 – 392 – 305/ 260 – 411- salme efter altergang – 729

”Den, som ydmyger sig selv, skal ophøjes”. Men hvad vil det sige at ydmyge sig, at være ydmyg?

Jeppe Aakjær regnede ikke sig selv for kirkelig kristen. Men få har som han digtet ud fra et ægte kristent sindelag. Få har som han digtet om skaberværkets skønhed – udfoldet en undren over og taknemmelighed for naturen: åen, heden, tindrende marker. Nogle af hans sange er i Højskolesangbogen flyttet hen i afsnittet ”Historien”, fordi man har ment, at det sangene handler om, hører fortiden til. Det gælder også høstsangen ” Nu er det længe siden”. For den skildrer høsten i Jeppe Aakjær’s barndom. Den høst, han aldrig glemmer, men gemmer med taknemmelighed i sindet. Aakjær kaldte digtet ” Når Rugen skal ind”. Den er fra digtsamlingen Rugens Sange, som Aakjær udsendte i 1906 - digtet er skrevet en februar dag. Ja, det er da også høsten i gamle dage. Sådan høstes der ikke længere. Nu kører store mejetærskere hen over markerne, og der ligger stadigvæk rundballer på nogle marker.

Meget er forandret. Men er den stemning, den opfattelse af livet, som sangen synger om, forældet? Eller er der bag – og i – det tidsbundne noget evigt gyldigt, som det er værd at bevare, noget som kan udfordre os – her og nu.

Rugen opfattes som et levende væsen, som en kær gæst:

Den kjære Rug var gæsten,
som gjorde hvert et Barn så spændt,
se, far, han lægger vesten
og ser så indadvendt:

En Skælven i et ydmygt Sind,
 en bøn til Altets Skaber
 før Avlen bringes ind.

En skælven i et ydmygts ind! Man skælver, når man oplever det store, det uforklarlige, det underfulde, det som griber en. Det man ikke råder for, men som kommer til en og fylder en med glæde og taknemmelighed. Man oplever sig selv som et lille menneske. Og det er der noget stort ved. Men også den store sorg kan få os til at skælve.

At være ydmyg er at være undrende, taknemmelighed, modtagende. At stå med tomme hænder og et åbent sind, at blive fyldt til bristepunktet med livsoplevelse. At kunne se det store også i det små:

Mit hjerte skælver af glæde,
 blot duggen dynker et strå.

Det er stort og det er trygt. Derfor kan der sluttet med den bedste begyndelse:

Så slutter far i Jesu navn
 og hjemmet går til hvile
 med høsten i sin favn.

Denne skælven i det ydmyge sind er en oplevelse af noget oprindeligt, noget, der ligger før alle beregninger, før alle vedtagne regler og systemer, en tilbagevendende til dengang sabbatten var hvile, stilhed, et fristed og en fritid. Men ikke et regelbundet system.

Aakjær synger om den samme ydmyghed i "Jeg er havren":

Den, som ydmyg lægger øret til
 hører lærkens triller i mit spil.

Så er havren ikke blot gumlekost og udbytte, men "livets rytme, døbt i sommerdræ". At være ydmyg er her at bøje sig ned, at sanse, forventningsfuldt at modtage og lytte til toner og klange fra livsmusikken.

Det gælder om at lytte dybt, undgå overfladen, at se sit liv i en omfattende sammenhæng. Der er også en storhed og en tryghed i at opleve, at mit liv målt med evighedens målestok kun er et øjeblik. Et øjeblik fyldt med evighed. Det er igen Jeppe Aakjær i "Historiens Sang"

Din egen dag er kort,
men slægtens lang;
læg øret ydmygt til dens rod forneden;
årtusind toner op i gråd og sang,
mens toppen suser imod evigheden.

Hvordan bliver man ægte ydmyg? Måske ved at begynde et andet sted end med sig selv. Stå der ganske stille og være åben og modtagende. Se over tindrende marker, også når der kører mejetærskere. Stå der og lytte så forventningsfuldt og indtrængende, at livet selv begynder at spille melodier. Med toner og rytme i sindet.

Jamen, er det ikke at flygte fra virkeligheden... flygte tilbage til det, der kaldtes: Nu er det længe siden? Er virkeligheden ikke anderledes, og har den ikke altid været det? Vil de ydmyge ikke gå til grunde? Og er det ikke dem, som ophøjer sig selv, der vil sejre? Bliver enhver stilhed ikke kvalt i larm, og travlhed? Er det ydmyghed, mildhed, nænsomhed, der råder? Alle krige har vel den samme årsag: At ydmyghed ophæves. At de andre ikke opfattes som venner, medmennesker, men som konkurrenter, modstandere. At pladserne ved bordet ikke bare besættes i fordragelighed og venskab, men at alle skubber til hinanden for at komme øverst op? Men hvilke pladser er de øverste, hvis bordet er rundt?

Hvad er det egentlig Jesus gør? Hvad vil han os med sit evangelium? Hvad vil han gøre ved os ved denne gudstjeneste?

Han vil midt i denne verden, midt i det liv, der er vores, midt i kamp og strid skænke os et glimt af det oprindelig og en forsmag på det, som skal komme: Guds rige. Jorden og menneskelivet, som det tænkt i Guds tanker. Han vil føre os tilbage til en forårsdag for længe, længe siden... en dag, vi troede, at vi havde glemt. Men som er den barndomstid, der gemmes i vort sind. Jesus vil gøre Guds oprindelige kærlighed gældende. Han vil give os en hilsen fra Paradisets kyst, hvor livstræet vokser.

Det er, hvad han udfordrer os med, og det er hvad han giver. Han fortæller os, at der er en kærlighed, der er oprindelig og som går forud for alle beregninger.

Jesus møder i dag to slags mennesker. Der er de ledende farisæere. Uanset, hvem farisæerne ellers var dengang, er de alt det i os, som ser ned på andre, som lader regler gå forud for mennesker. Alt det i os, der får os til at kæmpe om de bedste pladser, alt det, som møder den ægte og oprindelige kærlighed med forbehold. Vi ser det vel tydeligst i den politiske verden, men der er spor af det i de fleste. Det er det i os, der gør, at vi ikke længere kan opleve en skælven i et ydmygt sind og får os til at glemme at slutte høsten og hver dag, vi lever, i Jesu navn. Så vi heller ikke får sluttet vor livsdag i Jesu navn.

Så er der manden med vand i kroppen. Her er vandet et billede på det, der ødelægger livet, det vi kan drukne i, det, der er trængt helt ind i kroppen. Det kan være så meget. Forskelligt for hver og en af os. Det kan være sygdom på legeme eller sjæl eller begge dele. Det kan være angst, bekymringer, bitterhed, vrede. Alt det, som gør os kede af det og som ødelægger livet for os.

For øjnene af farisæerne helbreder Jesus manden. Fører ham tilbage til det oprindelige liv. Skænker ham nye livsmuligheder, så han nu kan høre livsmusikken, så det ydmyge sind kan skælve af glæde. Det er som at slænge

skalmejen for munden og trække så langt dens lyd, så kilderne klukker i lunden og bukkene bræger med fryd.

Er det ikke tilladt. Søndagens tekst stiller os overfor to modsætninger. Den oprindelige kærlighed. Guds magt. Det ydmyge sind, Det er den ene mulighed. Kolde regler, beregninger, kamp om de bedste pladser, hjertets hårdhed, hjertets kulde. Det er den anden mulighed.

Jesus kommer med en udfordring. Søg det oprindelige, det ægte. Se tilbage, for det er det samme som at se frem.

Ser du langt nok tilbage, ser du dybt nok ned, så får du et glimt af Paradiset.

Jamen, det kan da være godt nok, men igen: Virkeligheden er da anderledes. Gør Jesus et livssyn og et menneskesyn gældende, som er umuligt i en verden, hvor nogle slår fra sig og hvor andre bare kan tage imod?

Jeg tror nu, at der er en rigdom i glimtet fra Paradisets have. At der er tryghed i at åbne sig for Guds kærlighed. Ydmyghed er ikke en umulighed.

Den oprindelige kærlighed er til at få øje på, hvis vi har øje for den.

Jeg fandt en lille lap papir, som en nu afdød har skrevet. Hun skrev:” Det handler om at gi et knus- et knus kan lindre smerte og gøre den lykkelige lykkeligere. Et knus gør en glad dag gladere og en umulig dag mulig”.

Er det ikke sådan med forholdet mellem evangeliet og det, vi kalder virkeligheden? At det kristne evangelium midt i alt, hvad der synes umuligt, gør det muligt at være til med glæde og tryghed, Glimtet af det oprindelige bliver en forsmag på det, som engang skal fylde alt.

Glimtet af skabelsen, Guds kærlighed. Vi får det, når vi ser over tindrende marker. Vi får det, når vi sidder med et lille barn på skødet. Når den lille smiler

til os. Vi får det, når vi står ved den åbne kiste og ser et mildt ansigtstræk og fyldes med erindringer om det, der var. Vi får det i gudstjenesten, i Guds ord, der er så enkle og dybe: Jeg elsker dig.

Vi får det i forkyndelsen af Jesus selv. Ham, der ydmygede sig selv og blev lydige til døden, ja døden på et kors.

At fastholde denne oprindelige kærlighed, at være ydmyg i forhold til den, kan godt fornemmes som gammeldags, som noget uvirkeligt i verden, hvor mennesker slås om magten. Men hvad var vi uden disse hilsner fra lysets hjem.? Så kan prædikenen slutte med et åbent spørgsmål mere end med et færdigt svar. Ydmygt at bøje sig ned og forvente og håbe på, at Gud kommer til os og skænker os en forsmag på evigt liv og glæde

Amen.